

Virginia Sease over Judith von Halle en Prokofieffs boekje 'Tijdreizen'

In het artikel dat Virginia Sease, al vele jaren lid van het bestuur van de Algemene Antroposofische Vereniging (AAG) aan het Goetheanum in Dornach, naar aanleiding van Sergej Prokofieffs 60ste verjaardag schreef, gaat zij onder andere ook tamelijk uitgebreid in op Prokofieffs boek 'Tijdreizen' over het werk van Judith von Halle. Daarbij schaart zij zich duidelijk achter de visie die Sergej Prokofieffs in dit boek verwoordt. Gezien het belang van hetgeen Virginia Sease hier zegt willen wij de betreffende passage uit haar artikel hier in zijn geheel in een nederlandse vertaling weergeven.*

De achtergrond van Prokofieffs onderzoeksresultaten in 2013

[...] In de Goede Week van 2004 traden bij Judith von Halle, medewerkster van een berlijnse ledengroep en sinds februari 2003 lid van de Algemene Antroposofische Vereniging, stigmata op. Tegelijkertijd deed zich bij haar het verschijnsel voor, dat zij niet langer voedsel verdroeg en tot zich kon nemen ('Nahrungslosigkeit'). Rond deze tijd begon zij ook voordrachten te houden en beschrijvingen te publiceren van de beelden die zij tijdens haar 'tijdreizen' [herbeleving van historische gebeurtenissen] waarnam.[†] Daarbij verwijst zij frequent naar Rudolf Steiners werk. De thema's die worden behandeld zijn hoofdzakelijk afkomstig uit de esoterische christologie en traditionele beschrijvingen en worden aangevuld door conclusies op basis van haar 'tijdreizen'. Op mensen die met Rudolf Steiners christologie vertrouwd zijn, maken haar beelden dikwijls een bevreemdende indruk.

Gedurende de afgelopen jaren voelde Sergej Prokofieff zich genoodzaakt om – naast zijn werk als lid van het bestuur van de AAG, de vele [buitenlandse] voordrachtsreizen en de voordrachten aan het Goetheanum, benevens het onderzoek dat hij voor zijn boeken moest doen – enkele van Judith von Halles publicaties en verslagen van haar 'tijdreizen' te toetsen aan bijbelse, historische en vooral antroposofische bronnen, alsmede aan het principe van de logica. Daarmee handelt hij helemaal in de geest van Rudolf Steiner, waarbij het hem om de zaak gaat, niet om de persoon. Het resultaat [van zijn onderzoek] deelt hij vooral mee in zijn laatste boek 'Tijdreizen'. Een tegenbeeld van antroposofisch geestesonderzoek (Bergen op Zoom 2013). Dit boek werd gepubliceerd op hetzelfde moment dat hij om gezondheidsredenen zijn taak als bestuurslid van de AAG moest neerleggen. In zijn boek laat Sergej Prokofieff aan de hand van slechts enkele van de 'gezichten' (visioenen) van Judith von Halle zien, hoe zij met betrekking tot de antroposofie een belangrijk probleem vormt, daar zij 'steeds weer een verband met Rudolf Steiner legt, waarbij zij doet voorkomen alsof haar gezichten vergelijkbaar zijn met zijn geestesonderzoek' ('Tijdreizen', hoofdstuk III: «Tegenstrijdigheden met het werk van Rudolf Steiner», pag. 80-81).

Uiteenlopende houdingen onder de leden

Hoe moeten we ons daar tegenover opstellen? Veel leden [van de AAG] voelen het conflict zo hevig, dat zij zich dikwijls op grond van andere verantwoordelijkheden of van de groteske hoedanigheid van sommige visioenen van de zaak afwenden. Dat wil zeggen: zij lezen noch de boeken van Judith von Halle noch Sergej Prokofieffs bespreking daarvan. Zij vormen zich geen oordeel. Anderen daarentegen voelen zich tot deze beelden aangetrokken en verlaten zich op de krachten van hun geloof, ondersteund door het fenomeen van de stigmata en het

* Virginia Sease, *Eine Würdigung der anthroposophischen Arbeit von Sergej O. Prokofieff. 60. Geburtstag am 16. Januar / A Tribute to Sergei O. Prokofieff's Anthroposophical Work. 60th Birthday on January 16.* Anthroposophy Weltweit/Anthroposophy Worldwide, 2014, Nr. 1-2, pag. 9-11.

[†] Zie met betrekking tot de achtergronden van Judith von Halle's persoon en werk ook de noten 113 en 8 in Prokofieffs boekje 'Tijdreizen'. Zie met betrekking tot het optreden van de stigmata ook: Judith von Halle, 'En als Hij niet was opgestaan', met name deel I, voordracht van 10 oktober 2004, pag. 20-22.

zonder voedsel leven. Weer andere mensen nemen de uitdaging aan en toetsen zelf Sergej Prokofieffs bevindingen benevens andere aspecten van de zaak, zoals de schrijfster van dit artikel heeft gedaan. De gevolgtrekkingen van Sergej Prokofieff zijn makkelijk te volgen, volkomen begrijpelijk en op grond van eigen onderzoek te toetsen.

Om slechts één voorbeeld te noemen: in de beschrijving die Judith von Halle in haar boek *Rudolf Steiner, Meester van de Witte Loge* van de geestelijke identiteit van Rudolf Steiner geeft, brengt zij hem in verband met een wezen dat in occulte kringen als Serapis bekend staat. Niet alleen is de etymologische verklaring die zij van deze naam geeft onjuist, maar bovendien is dit wezen volgens verschillende tradities geen mens, maar een egyptische godheid, zoals Sergej Prokofieff uitvoerig beschrijft (zie *Tijdreizen*, hoofdstuk III, pag. 86-93). Sommige theosofische bronnen noemen Serapis echter een 'Meester' [d.w.z. een mens], zoals bijvoorbeeld Alfred Percy Sinnett in *The Mahatma Letters* en ook Henry Steel Olcott, die «brieven» van Meester Serapis zegt te hebben ontvangen. Wat zouden de theosofen denken van de uitspraak dat Rudolf Steiner Meester Serapis is? Voor mijzelf acht ik het volstrekt niet gepast om over Rudolf Steiners identiteit te speculeren, laat staan op deze manier.

Welk effect heeft deze beschrijving van Judith von Halle in de wereld? Welk beeld krijgen zoekende mensen en ook andere esoterische stromingen van de ernst van de antroposofie van Rudolf Steiner? Thans, wanneer de «leden die actief willen zijn» in de zin van de antroposofie willen werken – en hun levenssituatie hun dit toestaat –, dan is het zeker belangrijk om dit vraagstuk met behulp van Sergej Prokofieffs boek op te pakken. De cruciale vraag is: Hoe kunnen we begrijpen wat het betekent om in onze tijd representant van de antroposofische geesteswetenschap en van haar oprichter te zijn? Vanzelfsprekend is het een noodzakelijke voorwaarde, dat we de relevante werken van Judith von Halle kennen; want anders ontbreekt niet alleen de grondslag om Sergej Prokofieffs kritische opmerkingen te begrijpen, maar ook om zelf kritisch onderzoek te doen.

[...]

Virginia Sease

Vertaling: Ton Jansen